

NATURVÄRDE SINVENTERING ÖSTRA STRAND

Vaggeryds kommun, Jönköpings län, 2020

SAMMANFATTNING

Vaggeryds kommun planerar att bygga bostäder på fastigheten och det behöver tas fram en ny detaljplan. Den här naturvärdesinventeringen är gjord som ett underlag för det arbetet.

Inventeringen har genomförts enligt Svensk Standard, SS 199000:2014, på fältnivå med detaljeringsgrad detalj. Inventeringen har genomförts med tilläggen, detaljerad redovisning av artförekomst (fridlysta, rödlistade och invasiva arter), värdeelement (särskilt skyddsvärda träd) och naturvärdesklass 4.

Inventeringsområdet har en lång kontinuitet som skogsområde och i landskapet runt om inventeringsområdet förekommer det gott om liknande skogsmiljöer som går från värdefulla gamla skogsmiljöer till nyligen avverkade hyggen.

I inventeringsområdet är skogen närmast vattnet skyddad enligt strandskyddet och här har skogen mer variation i arter och i ålder än i den övriga skogen, som är en produktionsskog i varierande stadier från hygge till nästan avverkningsmogen skog.

Fältinventeringen utfördes 28 april 2020 av Anneli Nilsson. Då avgränsades tre naturvärdesobjekt där ett objekt bedömdes ha påtagligt naturvärde, naturvärdesklass 3, och två objekt visst naturvärde, naturvärdesklass 4.

Den fridlysta arten revlumner och spår av spillkråka, som är fridlyst, rödlistad och prioriterad i skogsvårdslagen, hittades vid fältinventeringen. Knärot som är fridlyst och rödlistad, har tidigare rapporterats från området, och den bedöms finnas kvar även om den inte hittades vid fältinventeringen vilket kan bero på att arten har sin blomning i juli-augusti.

Inga träd som bedöms som särskilt skyddsvärda eller några invasiva arter noterades vid fältinventeringen.

Genom att gynna en öppen, tallskog med värdestrukturer som till exempel död ved, gynnas biologisk mångfald såväl som det ger en koppling till det historiska skogslandskapet.

INNEHÅLL

INLEDNING	3
Bakgrund och syfte	3
METOD	4
Metodbeskrivning	4
Metod i det här uppdraget	4
Tidpunkt och ansvarig personal	7
Informationskällor och litteratur	7
GIS och fältdatafångst.....	7
Osäkerhet.....	7
RESULTAT	8
Inventeringsområdet och det omgivande landskapet	8
Resultat av förstudien	9
Resultat av fältstudien.....	10
DISKUSSION	13
KÄLLOR.....	14
GIS-källor	14
Litteratur	15

Bilaga 1 Objektkatalog

Bilaga 2 Detaljerad redovisning av artförekomst

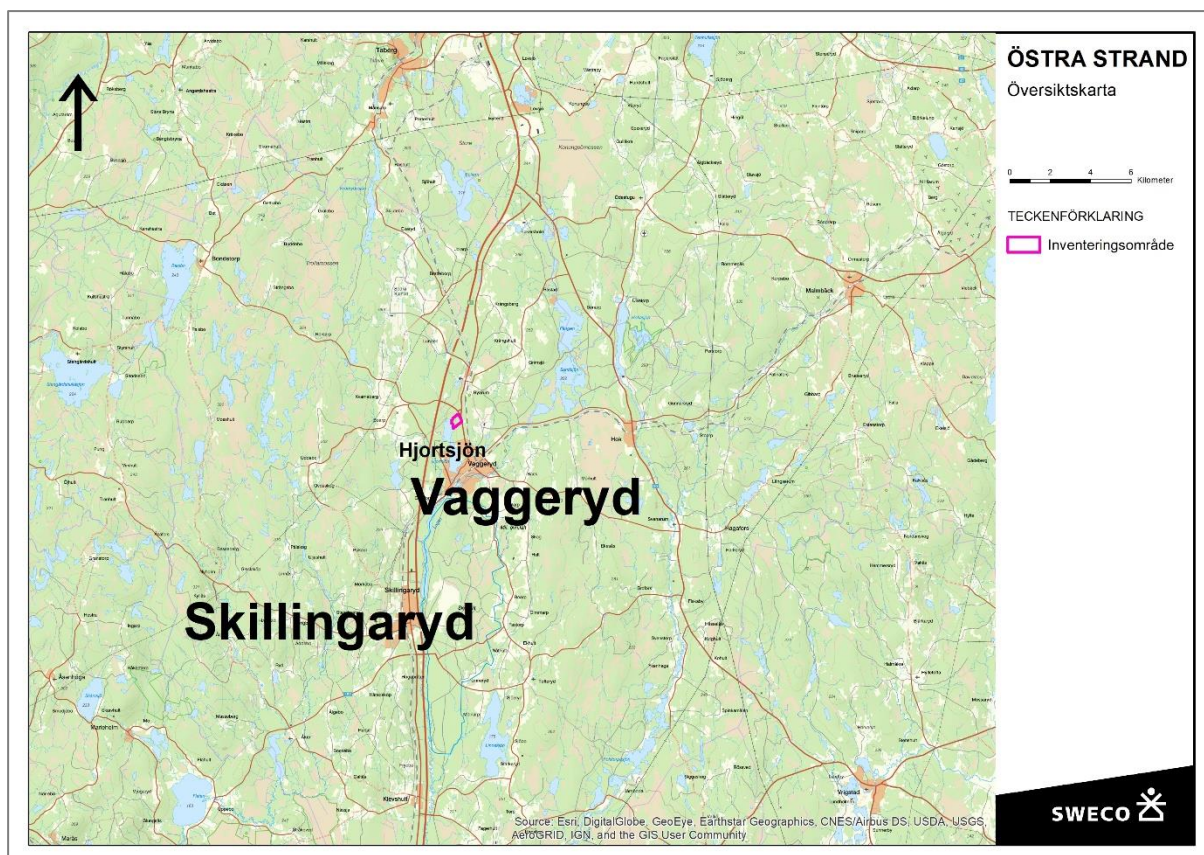
Bilaga 3 Metod enligt svensk standard

INLEDNING

BAKGRUND OCH SYFTE

Vaggeryds kommun planerar att bygga bostäder på fastigheten och det behöver tas fram en ny detaljplan. Den här naturvärdesinventeringen är gjord som ett underlag för det arbetet.

Visionen för området är att den planerade bebyggelsen ska ligga i skogen med mycket av att den befintliga naturen kvar vilket skapar karaktär till området samt bevarar många av de ekosystemtjänster som finns i området idag.

Figur 1. Översiktskarta över inventeringsområdet som ligger i Vaggeryds kommun i Jönköpings län, längst Hjortsjöns östra strand.

METOD

METODBESKRIVNING

Inventeringen har genomförts enligt Svensk Standard SS 199000:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning med tillhörande Teknisk rapport (SIS-TR 199001:2014). En utförlig metodbeskrivning finns i bilaga 3.

METOD I DET HÄR UPPDRAGET

Naturvärdesinventeringen är på fältnivå med detaljeringsgrad detalj. Det innebär att naturvärdesobjekt som 10 m² eller mer eller ett linjeformat objekt med en längd av 10 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer har eftersökts och avgränsats.

Inventeringen har vidare genomförts med tilläggen:

- Detaljerad artredovisning av fridlysta, rödlistade och invasiva arter
- Värdeelement, särskilt skyddsvärda träd
- Naturvärdesklass 4.

Definitioner

I den här rapporten definieras naturvårdsarter, särskilt skyddsvärda träd och invasiva arter enligt följande:

Naturvårdsarter

Naturvårdsarter omfattar arter som indikerar att ett område har högt naturvärde och arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald (Tabell 1). Hotade arter och rödlistade arter ingår bland naturvårdsarterna men tillmäts större betydelse än övriga naturvårdsarter.

Tabell 1. Beskrivning av de olika typerna av naturvårdsarter.

Naturvårdsart	Beskrivning
Skyddade arter	Fridlysta eller skyddade arter är arter som omfattas av förbud enligt 4–9§§ artskyddsförordningen.
Rödlistade arter/hotade arter	En nationell rödlista är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Arter bedöms till följande kategorier: akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU) och nära hotad (NT). Hotade arter är arter som rödlistats i någon av kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) eller sårbar (VU).
Signalarter	Signalarter använts inom bland annat Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, Jordbruksverkets ängs- och betesmarksinventering samt Trafikverkets inventering av artrika vägkanter för att indikera skyddsvärda naturmiljöer.
Typiska arter	Typiska arter är arter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv.
Ansvarsarter	Ansvarsarter är arter som har en betydande del av sin totala population inom ett begränsat geografiskt område i Sverige eller regionen.
Nyckelarter	Nyckelart är en art vars förekomst på ett avgörande sätt påverkar förutsättningar för biologisk mångfald.

Särskilt skyddsvärda träd

Särskilt skyddsvärda träd, definieras enligt Naturvårdsverkets rapport 5411-Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Det är träd som är särskilt viktiga att bevara då de är habitat för en lång rad andra organismer och de är en del av vårt natur- och kulturhistoriska arv (Tabell 2).

Tabell 2. Beskrivning av särskilt skyddsvärda träd.

Särskilt skyddsvärt träd	Beskrivning
Jätteträd	Träd med en diameter över en meter i brösthöjd
Gamla träd	Gran, tall, ek och bok över 200 år och övriga trädslag över 140 år.
Grova hålträd	Träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd samt med håligheter i huvudstammen.

Invasiva arter

Hanteringen av invasiva arter regleras i EU-förordning 1143/2014 samt miljöbalken SFS 2018:1939. Men lagstiftningen av invasiva arter hinner inte med i samma takt som invasiva arterna etablerar sig i landet. Därför har Naturvårdsverket och Trafikverket, utarbetat artlistor på invasiva arter som finns i landet och som bör bekämpas för att de inte ska orsaka större problem i framtiden. ArtDatabanken har på uppdrag Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten tagit fram en risklista över främmande arter. Här bedöms tusentals arterna enligt deras ekologiska effekt och spridningsförmåga, och arternas klassning visar deras invasionspotential (tabell 3).

Tabell 3. Beskrivning av invasiva arter.

Invasiv art enligt	Beskrivning
EU-förordning 1143/2014	Enligt EU-förordning 1143/2014 är det förbjudet att importera, sälja, odla, föda upp, transportera, använda, byta, släppa ut i naturen och hålla levande exemplar av de arter som listas där. Reglerna för arter på EU-förordningen regleras i miljöbalken (SFS 2018:1939).
Trafikverket TDOK 2015:0469	Enligt Trafikverkets Riktlinje landskap (TDOK 2015:0323) ska skötsel och byggnation av väg och järnväg inte medföra etablering och spridning av de främmande invasiva arter som anges i checklista TDOK 2015:0469. Arterna delas upp i två kategorier. Kategori A, orsakar alltid stora problem och sprider sig snabbt, är svåra att bekämpa och medför alltid negativa effekter för biologisk mångfald. Kategori B, orsakar ibland lokala problem och kan sprida sig snabbt och orsakar oftast negativa effekter på biologisk mångfald.
Naturvårdsverkets svarta lista	Naturvårdsverket övervakar spridningen av arter som ännu inte finns på EU:s lista, men som ändå skapar stora problem i Sverige.
ArtDatabankens risklista	ArtDatabankens riskklassificering omfattar ett tusental arter och har genomförts med en metod som uppskattar ekologisk effekt och invasionspotential. Arterna delas in i fem kategorier: NK-ingen känd invasionspotential. Är arter som inte sprider sig och som inte har någon känd ekologisk effekt. LO-låg invasionspotential. Är arter utan vare sig betydande invasionspotential eller betydande ekologisk effekt. PH- potentiellt hög invasionspotential. Är arter som har hög ekologisk effekt i kombination med låg invasionspotential, alternativt arter med hög invasionspotential men utan känd ekologisk effekt. HI- hög invasionspotential. Är arter som har en begränsad/måttlig spridningsförmåga i kombination med åtminstone måttlig ekologisk effekt, alternativt arter med begränsad ekologisk effekt men hög invasionspotential. SE- mycket hög invasionspotential. Är arter med stor eller potentiellt stor ekologisk effekt som har potential att etablera sig över stora områden.

TIDPUNKT OCH ANSVARIG PERSONAL

För naturvärdesinventeringen och bedömningarna ansvarar Anneli Nilsson Sweco Environment AB. Fältinventeringen utfördes 28 april 2020. Ansvarig för teknikgranskningen är Camilla Åhrlund Sweco Environment AB.

INFORMATIONSKÄLLOR OCH LITTERATUR

Olika källor har genomsökts för att dels kartlägga tidigare kända naturvärden i inventeringsområdet och det omgivande landskapet, dels undersöka om det finns skyddade områden enligt 7 kapitlet miljöbalken. Källorna som har använts som underlag för avgränsningar och bedömningar i det här uppdraget listas i referenslistan sist i rapporten.

Rapporterade artfynd från de senaste 20 åren antas finnas kvar i inventeringsområdet även om de inte återfinns vid fältinventeringen. Artfynd som har rapporterats förekomma strax utanför inventeringsområdet, 1000 meter för mobila arter och 50 meter för stationära arter, kommer antas finnas även inom inventeringsområdet.

GIS OCH FÄLTDATAFÅNGST

För att fånga data i fält användes ArcGIS online Collector i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. Noggrannheten med denna utrustning är 5-25 meter. GIS-skikt med naturvärdesobjekt, värdefulla träd, och detaljerad artredovisning finns upprättat.

OSÄKERHET

Olika naturvårdsarter är synliga under olika delar av säsongen varför arter som inte varit möjliga att se vid inventeringstillfället och som inte finns inrapporterade sedan tidigare inte finns med i rapporten.

RESULTAT

INVENTERINGSOMRÅDET OCH DET OMGIVANDE LANDSKAPET

Inventeringsområdet ligger norr om Vaggeryds tätort i ett skogsdominerat landskap, vid Hjortsjöns östra strand. Inventeringsområdet har lång kontinuitet som skogsbruksmark och det förekommer flera historiska skogsbrukslämningar både inom inventeringsområdet och i landskapet runt om. Jordarten i investeringsområdet är i huvudsak isälvs sediment och morän.

Landskapet kring inventeringsområdet domineras av skogsmarker där det finns flera nyckelbiotoper, naturvärdesobjekt från Skogsstyrelsen, sumpskogar samt naturreservatet Ösmoskogen som består av tallnatskog som är klassad som nyckelbiotop, där förekommer det gott om arter kopplade till äldre barrskog. Landskapet har historiskt varit ett småskaligt jord- och skogsbrukslandskap så det förekommer även jordbruksmark där det finns gott om äldre kulturmarker med artrika ängs- och betesmarker. Mindre än en kilometer från inventeringsområdet ligger Gärhovs storäng som är både naturreservat, Natura 2000-område, riksintresse för naturvård samt har klassats som värdefullt av ängs- och betesmarksinventeringen, här finns bland annat de värdefulla och sällsynta naturtyperna silikatgräsmarker och fuktängar, samt rikligt med hävdgynnade naturvårdsarter.

Inventeringsområdet består av brukad tallskog i olika stadier från hygge till snart avverkningsmogen skog. Jordmånen är sandig med i huvudsak ljunng, blåbär och lingon i fältskiktet och husmossa i bottenkiktet. Skogen är naturligt artfattig med enstaka förekomst av värdeelement som lågor och död ved (Figur 2). Området har bitvis gallrats och här förekommer det nästan inga värdeelement som död ved, hålträd, och andra trädarter. Vid strandkanten har skogen brukats mindre intensivt och här förekommer flera av de värdestrukturer som är sällsynta i det övriga landskapet, som blandade trädarter, äldre träd och hålträd (Figur 3, Figur 4). Skogen i inventeringsområdet är typiskt för regionen.

Figur 2. Lågor är värdefulla för den biologiska mångfalden. Dels skapar de blottad sandjord, släpper in mer solljus och ger död ved som är viktiga habitat för till exempel, vedlevande insekter, mossor, lavar och svampar.

Figur 3. Blandade trädderter och trädåldrar ger förutsättningar för god biologisk mångfald. En god artdiversitet på skogen gör skogen mer motståndskraftig mot oförutsedda händelser som till exempel skadedjursangrepp, storm och torka.

Figur 4. Hålträd är värdefulla strukturer som fungerar som habitat för bland annat fåglar och fladdermöss, medan död ved bidrar med livsutrymme för en diversitet av till exempel lavar, svampar och vedlevande insekter.

RESULTAT AV FÖRSTUDIEN

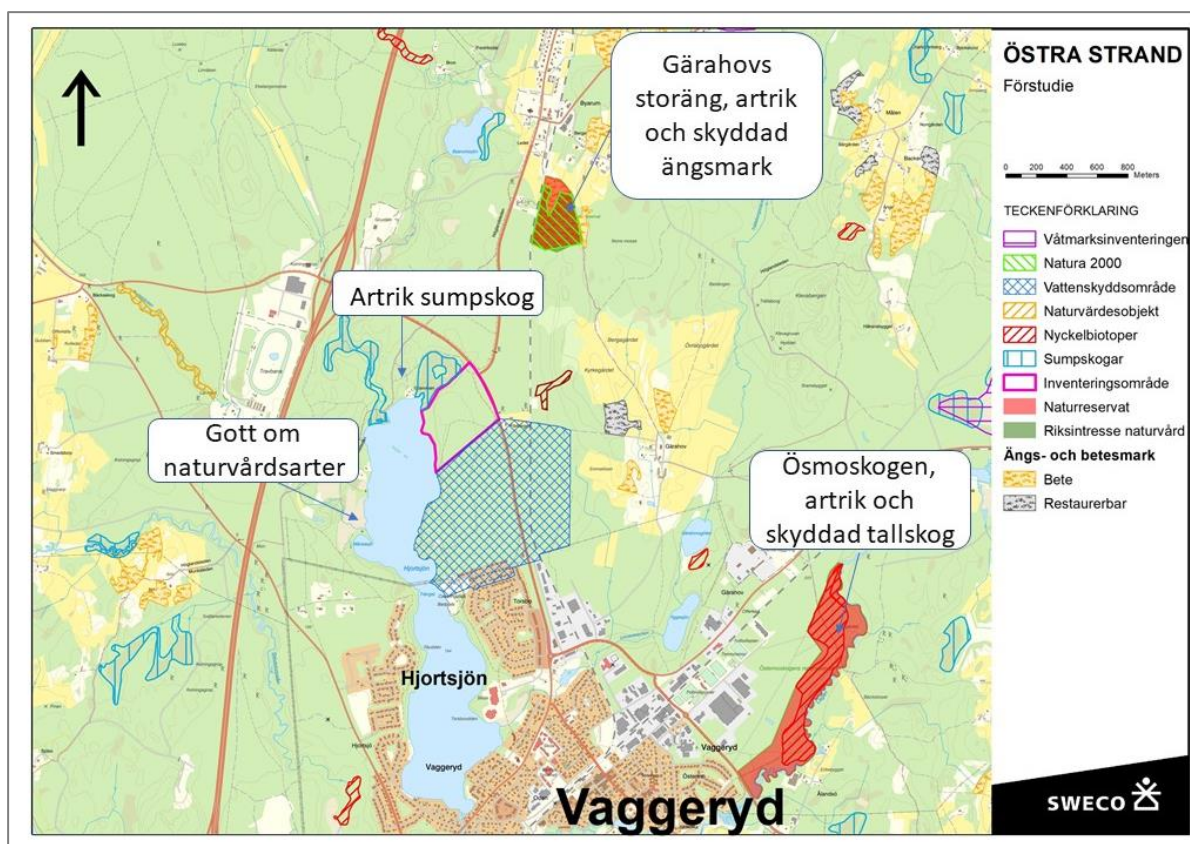
De västra delarna av inventeringsområdet omfattas av strandskydd. Strandskyddet syftar till att långsiktigt, trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. (2009:532). Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen, såväl på land som vatten, vid normalt medelvattenstånd.

Direkt söder om inventeringsområdet finns ett vattenskyddsområde (Figur 5). Det är till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt (7 kapitlet 21§ och 22 § miljöbalken).

Angränsande inventeringsområdet åt nordväst ligger en talldominerad sumpskog, som har pekats ut av Skogsstyrelsen. Här finns det också flera värdefulla träd, enligt Länsstyrelsens inventering av särskilt skyddsvärda träd, samt god artdiversitet och gott om naturvårdsarter av bland annat växter och fåglar.

Det är gott om fåglar i landskapet och bland annat vid Gärlahov finns en viktig fågellokal där det har hittats bland annat berguv.

Naturvårdsarten knärot finns i strandskogen enligt rapport från Artportalen.

Figur 5. Karta över skyddade och värdefulla naturområden.

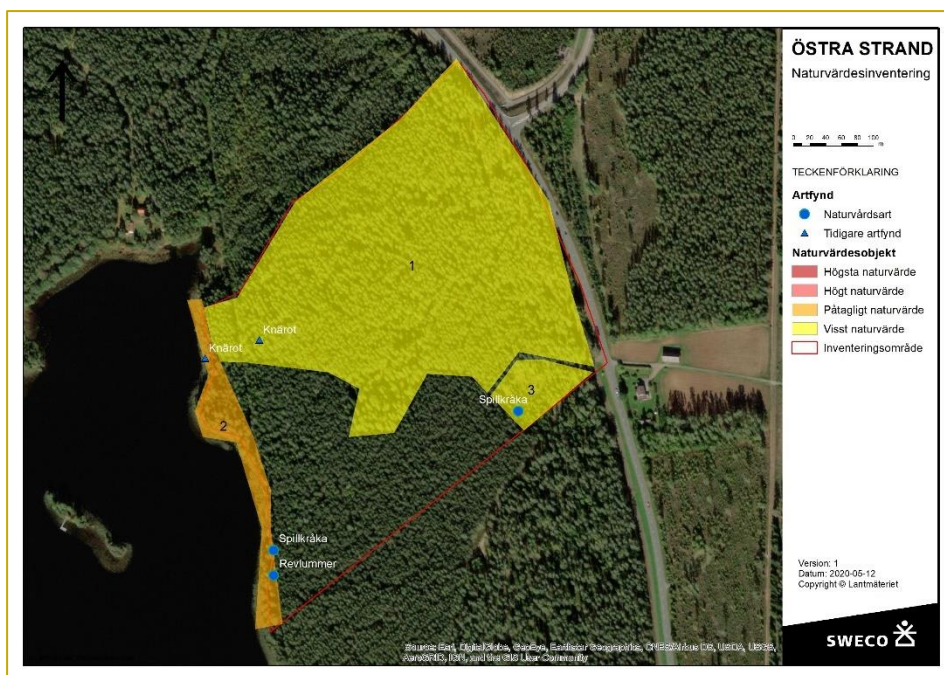
RESULTAT AV FÄLTSTUDIEN

Närmast stranden är skogen varierad i ålder och trädarter. Här har tidigare rapporterats förekomst av knärot som är fridlysta enligt 8§ artskyddsförordningen och rödlistad som sårbar (VU) enligt rödlistningen 2020. Arten återfanns inte vid fältinventeringen men bedöms finnas kvar i området, då inventeringstidpunkten inte är under artens blomningsperiod som inträffar under juli-augusti. Vid fältinventeringen hittades den fridlysta arten revlumner som är fridlyst enligt 9§, artskyddsförordningen, spår av spillkråka som är fridlyst enligt 4§ rödlistad som nära hotad samt en prioriterad art inom skogsvårdslagen, samt olika värdeelement som bland annat död ved och hålträd. Området bedöms ha påtagligt naturvärde eftersom förekommer tämligen allmänt med både biotop- och artvärden (Figur 6).

De nordöstra delar av skogen bedöms ha visst naturvärde eftersom förekommer vissa värdestrukturer (Figur 6).

De södra delarna av inventeringsområdet är en nygallrad tallplantering där artdiversitet och värdestrukturer nästan helt saknas och området bedöms därför ha obetydligt värde för den biologiska mångfalden (Figur 6).

Inga invasiva arter har hittats i inventeringsområdet.

Figur 6: Karta över naturvärdesobjekt och naturvärdsarter.

Naturvärdesobjekt

Totalt avgränsades tre naturvärdesobjekt vid fältinventeringen varav ett bedömdes ha påtagligt naturvärde och de två övriga visst naturvärde.

Objektskatalog med beskrivningar och foton av respektive naturvärdesobjekt finns i bilaga 1.

Tabell 4. Lita över antalet naturvärdesobjekt i varje naturvärdesklass.

Naturvärde	Antal
Naturvärdesklass 1 Högsta naturvärde. Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.	0
Naturvärdesklass 2 Högt naturvärde. Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå	0
Naturvärdesklass 3 Påtagligt naturvärde. Av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.	1
Naturvärdesklass 4 Visst naturvärde. Av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras	2

Detaljerad redovisning av artförekomst

Naturvårdsarter

Naturvårdsarter omfattar arter som indikerar att ett område har högt naturvärde och arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Fridlysta eller skyddade arter är arter som omfattas av förbud enligt 4-9§§ Artskyddsförordningen. Hotade arter och rödlistade arter ingår bland naturvårdsarterna men tillmäts större betydelse än övriga naturvårdsarter.

Tre naturvårdsarter noterades i samband med fältinventeringen, det är revlumner och spår av spillkråka. Knärot har tidigare rapporterats förekomma i området, den återfanns inte vid fältinventeringen men bedöms ändå finnas kvar på platsen. De arter som finns inrapporterade strax utanför inventeringsområdet kan komma att påverkas av arbete inom inventeringsområdet. Fåglar kan till exempel störas under häckningsperioden av buller, dock saknas lämpliga häckningslokaler för fågel inom inventeringsområdet. Fördelning av naturvårdsarter som påträffats inom inventeringsområdet redovisas i Tabell 5. Detaljerad artlista finns i bilaga 2.

Tabell 5. Lista över fördelningen av naturvårdsarter.

Naturvårdsart	Antal inom inventeringsområdet	Antal i anslutning till inventeringsområdet
Skyddade arter	3	28
Rödlistade arter	2	24
Hotade arter	1	8
Övriga naturvårdsarter	0	0

Invasiva arter

Inga invasiva arter hittades i inventeringsområdet.

Värdeelement, särskilt skyddsvärda träd

Inga träd som bedöms som särskilt skyddsvärda träd förekommer inom inventeringsområdet.

DISKUSSION

De viktigaste naturvärdena finns i strandskogen. Här är floran mer varierad än i de övriga delarna. Dels för att det finns fler förutsättningar med fuktiga partier som går in i strandkanten, dels för att området är mindre gallrat och att det här förekommer inslag av lövträd samt död ved, vilket ger förutsättningar för biologisk mångfald. Strandskogen har historiskt varit öppnare än den är idag vilket visas genom att det finns tämligen allmänt med enbuskar och enstaka vidkroniga träd. Strandskogen skyddas av strandskydd.

REKOMMENDATIONER

Skogen är en naturligt artfattig tallskog men det går ändå att gynna den biologiska mångfalden genom att gynna en mer divers skogsmiljö men inslag av andra trädarter och variation i trädåldrar, samt bevara de värdestrukturer som finns, som död ved och högstubbar.

För att undvika att störa häckande fåglar i områdena runt om inventeringsområdet bör störande aktiviteter, som till exempel nedtagning av träd, planeras in under tider på året då fåglarna är mindre störningskänsliga.

Genom att gynna en öppen, divers tallskog med värdeelement ger det förutsättningar för biologisk mångfald samtidigt som det bevarar kopplingen till det historiska skogslandskapet.

KÄLLOR

GIS-KÄLLOR

ArtPortalen. GIS-skikt. Naturvårdsarter. Arter som har rapporterats in till systemet i Artportalen och Analysportalen. Buffertzonen 1000 meter utanför inventeringsområdet. Inrapporterat under de senaste 20 åren. Hämtad: 2020-02-06

Jordbruksverket. *Ängs- och betesinventeringen*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-20

Länsstyrelserna. *Riksinnes skyddade vattendrag*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Länsstyrelsen Kronoberg. *Särskilt värdefulla träd*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-13

Naturvårdsverket. *Biotopskyddsområden*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Djur- och växtskyddsområden*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Förbud mot markavvattning*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Nationalparker*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Natura 2000-områden*. GIS-skikt. Art- och habitatdirektivet. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Natura 2000-områden fågelskyddsområde*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Naturreservat*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Naturvårdsavtal*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Riksinnes friluftsliv*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Riksinnes naturvård*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Statliga skyddsvärda skogar*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Vattenskyddsområde*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Våtmarksinventeringen*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Naturvårdsverket. *Världsarv*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

SGU. *Jordarter*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-20

Skogsstyrelsen. *Biotopskydd*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Skogsstyrelsen. *Naturvårdsavtal*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Skogsstyrelsen. *Naturvärdesobjekt*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Skogsstyrelsen. *Nyckelbiotoper*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Skogsstyrelsen. *Sumpskogar*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Alléer*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Artrika vägkanter*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Faunapassager medelstora däggdjur*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Faunapassager stora däggdjur*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Solitära träd*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

Trafikverket. *Vattenfaunapassage*. GIS-skikt. Hämtad: 2020-02-17

LITTTERATUR

Jordbruksverket. Ängs- och betesinventeringen- inventeringsmetod. Rapport 2005:2.

Naturvårdsverket 2012. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, mål och åtgärder 2012-2016. Rapport: 6496. 2012

SLU och ArtDatabanken 2019. Värdväxtens betydelse för andra organismer- med fokus på vedartade värdväxter. Rapporterar 22. 2019

Svensk Standard SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. 2014

Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. 2014

Trafikverket 2012. Arbetsmetod för inventering och identifiering av artrika vägkanter. Rapport 2012:149

VISS 2020. Vatteninformationssystem i Sverige.

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA28385094> Hämtad: 2020-02-04

[Informationstext]

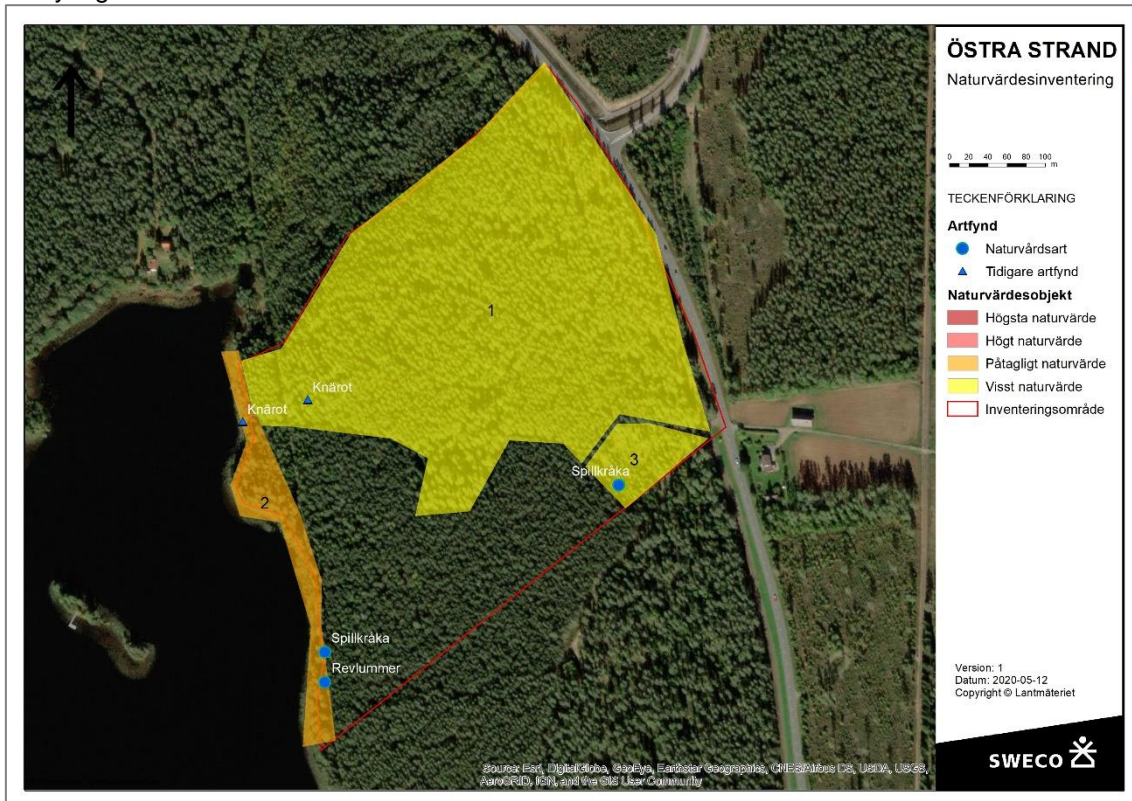
Beställare Vaggeryds kommun
Uppdrag 13010117 Östra strand NVI
Konsult Sweco Environment AB
Upprättad av Anneli Nilsson
Granskad av Camilla Åhrlund

BILAGA 1

Objektskatalog

Totalt avgränsades tre naturvärdesobjekt varav strandskogen bedömdes ha påtagligt naturvärde, medan den gallrade skogsplanteringen bedömdes ha obetydligt naturvärde.

Figur 1. Karta över naturvärdesobjekt.

Naturvärdesobjekt	1
Naturvärdesklass	4
Naturvärde	Visst naturvärde
Beskrivning	Objektet utgörs av tvåskiktad tallskog med tall i övre skiktet och mindre gran och björk som växer upp underifrån. Sparsamt med död ved. Tallarna likåldriga och gran och björk yngre. Ljung, lingon och blåbär i fältskiktet.
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Tallskog
Tidigare naturvärdesarter	Knärot,
Nya naturvärdesarter	
Biotopvärde	Genom förekomst av enstaka död ved, såväl liggande som stående, bedöms objektet hålla visst biotopvärde.
Artvärde	Genom förekomst av enstaka naturvårdsart och mest vanliga skogsarter som blåbär och lingon, bedöms objektet hålla obetydligt artvärde.
Motivering	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla visst naturvärde.
Inventerare	Anneli Nilsson
Inventeringsdatum	2020-04-28
Area (hektar)	12
Foto	

Naturvärdesobjekt	2
Naturvärdesklass	3
Naturvärde	Påtagligt naturvärde
Beskrivning	Objektet utgörs av en strandskog, med variation i trädåldrar och trädarter. De äldre träden är främst tall, ek och klibbal. Björk och gran förekommer men är oftast yngre. Tämligen allmänt med död ved. Enstaka hålträäd. Gott om enbuskar vilket tyder på att skogen tidigare har varit mer öppen.
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Blandskog
Tidigare naturvärdesarter	Knärot,
Nya naturvärdesarter	Spår av spillkråka, revlumner
Biotopvärde	Genom förekomst av god variation i trädåldrar och trädarter, tämligen allmänt med död ved och förekomst av hålträäd bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Artvärde	Genom förekomst av naturvärdsarter bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Anneli Nilsson
Inventeringsdatum	2020-04-28
Area (hektar)	1,1
Foto	

Naturvärdesobjekt	3
Naturvärdesklass	4
Naturvärde	Visst naturvärde
Beskrivning	Objektet utgörs av mindre hygge med yngre gran och vuxna lövträd kvar. Tämligen allmänt med stubbar från grova träd och hålträd. Veden borta endast ris från grenarna ligger kvar. I fältskikt finns i huvudsak blåbär, lingon och ljung.
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Hygge
Tidigare naturvärdesarter	
Nya naturvärdesarter	Spår av spillkråka
Biotopvärde	Genom förekomst av stubbar, med håligheter bedöms objektet hålla visst biotopvärde.
Artvärde	Genom förekomst av vanliga skogsarter som blåbär och lingon bedöms objektet hålla obetydligt artvärde.
Motivering	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla visst naturvärde.
Inventerare	Anneli Nilsson
Inventeringsdatum	2020-04-28
Area (hektar)	0,6
Foto	

BILAGA 2

Naturvårdsarter

Naturvårdsarter omfattar arter som indikerar att ett område har högt naturvärde och arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Hotade arter och rödlistade arter ingår bland naturvårdsarterna men tillmäts större betydelse än övriga naturvårdsarter i klassningen av naturvärdesobjekten.

Naturvårdsarter delas upp i följande kategorier.

- Skyddade arter
- Rödlistade arter
- Typiska arter
- Ansvarsarter
- Signalarter
- Nyckelarter

Skyddade arter

Fridlysning

Fridlysning är till för att skydda den biologiska mångfalden genom att bevara arter och deras livsmiljöer. Fridlysningen regleras i artskyddsförordningen (2007:845) 4-15§.

Alla vilda fågelarter i Sverige är skyddade enligt 4§ artskyddsförordningen (2007:845). Fastän alla fågelarter formellt omfattas av skydd, ska enligt Naturvårdsverket (2009) följande fågelarter prioriteras:

- Rödlistade arter
- Arter som är markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1
- Arter som minskat med 50% eller mer under åren 1975–2005 enligt svensk häckfågeltaxering.

Förbud enligt 4§

Avser vilda fåglar och djur i alla levnadsstadier. För arter som är skyddade enligt 4§ är det förbjudet att:

- Avsiktligt fånga eller döda djur.
- Avsiktligt störa djuren, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder.
- Avsiktligt förstöra eller samla in ägg
- Skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.

Förbud enligt 5§

Avser vilt levande djurarter. För arter skyddade enligt 5§ är det förbjudet att:

- För fångst eller dödande använda medel eller metoder som inte är selektiva och som lokalt kan medföra att populationen av arten försvinner eller utsätts för en allvarlig störning.
- Fångst eller dödande får inte ske från motorfordon i rörelse eller från flygplan.

Förbud enligt 6§

Avser vilt levande kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur. För arter skyddade enligt 6§ är det förbjudet att:

- Döda, skada fånga eller på annat sätt samla in exemplar
- Ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Förbud enligt 7§

Avser växter i alla deras levnadsstadier. För arter skyddade enligt 7§ är det förbjudet att:

- Avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen.

Förbud enligt 8§

Avser vilt levande kärleväxter, mossor, lavar svampar och alger. För arter skyddade enligt 8§ är det förbjudet att:

- Plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växten
- Ta bort eller skada frön eller andra delar

Förbud enligt 9§

Avser vilt levande kärleväxter, mossor, lavar, svampar och alger. För arter skyddade enligt 9§ är det förbjudet att:

- Gräva eller dra upp exemplar av växten med rötterna
- Plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Prioriterad art skogsvårdslagen

Vid skötsel av skog måste den som äger skogen ta hänsyn till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen. Reglerna framgår av 30§ skogsvårdslagen. Till föreskrifterna till 30§ skogsvårdslagen har en lista tagits fram på prioriterade fåglar vars nationella och internationella bevarandestatus är sådan att särskilda bedömningar kan vara aktuella i samband med skogsbruksåtgärder.

Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet

De arter som finns upptagna i art- och habitatdirektivet eller i fågeldirektivet betraktas som skyddsvärda i ett europeiskt perspektiv.

Art- och habitatdirektivet

I art- och habitatdirektivet delas arterna in i tre olika kategorier/bilagor. Bilaga 2: Arter vars livsmiljö ska skyddas Det innebär att särskilda bevarandeområden ska avsättas för att ingå i Natura 2000-nätverket. Bilaga 4: Arter som kräver strikt skydd, till exempel fridlysning. Bilaga 5: Arter som kan behöva särskilda förvaltningsåtgärder om det finns risk att de minskar på grund av insamling eller annan exploatering.

Fågeldirektivet

I fågeldirektivet delas också in i olika kategorier/bilagor. Bilaga 1: för arter listade i direktivets bilaga 1 innebär att särskilda skyddsområden där dessa fåglar häckar ska pekas ut och ingå i Natura 2000-nätverket. Bilaga 2 och 3: reglerar ländernas möjlighet till jakt och handel.

Rödlistade arter

En nationell rödlista är en sammanställning av arters utdöenderisk, inom ett lands gränser. Arter bedöms till följande kategorier: nationellt utdöd (RE), akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT), kunskapsbrist (DD) samt livskraftig (LC).

Hotade arter

Rödlistade arter i kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) och sårbar (VU) räknas som hotade arter, och extra stor hänsyn behöver tas till dessa arter.

Arter som omfattas av åtgärdsprogram

Åtgärdsprogrammen för hotade arter och naturtyper är Naturvårdsverkets och Havs- och vattenmyndighetens verktyg för att tillsammans med länsstyrelserna och andra berörda aktörer arbeta för att rädda hotade arter och deras livsmiljöer. Det har visat sig att de miljöstöd som finns inom jord- och skogsbruk samt de satsningar på naturvård som görs i form av skyddade områden, är otillräckliga för att förbättra statusen för många hotade arter och naturtyper. Det beror dels på att vissa arter är så ovanliga att det krävs extra åtgärder för att populationerna ska kunna öka. Arbetet med åtgärdsprogrammen fokuseras på vissa utvalda arter och naturtyper. Den långsiktiga visionen är att dessa arter ska uppnå livskraftiga populationer samt ha fungerande livsmiljöer.

Signalarter

Skogsstyrelsens signalarter

Skogsstyrelsens signalarter för värdefull skogsmark (S) är arter som i sig själva är särskilt skyddsvärda eller indikerar skogsområden med höga naturvärden. Skogsstyrelsens signalarter har använts för klassificering av skogliga nyckelbiotoper sedan 1990. Många av signalarterna finns huvudsakligen i skogsmiljöer där även rödlistade arter förekommer.

Trafikverkets signalarter

Signalarter för artrika vägkanter (TrV) är arter som signalerar välhävdad och/eller kalkrik mark och har tagits fram av Trafikverket. Arterna är uppdelad i klasser från 1-2 där klass 1 arter bedöms som mer ovanliga och/eller bättre indikatorer och signalerar därmed högre kvalitéer. Arterna är i sig själva av särskild betydelse för biologisk mångfald. Signalarter för artrika vägkanter kan även vara signalarter för andra kvalitéer som slätterindikator, torrbacksarter och kalkgynnade enligt Trafikverkets metod för inventering av artrika vägkanter.

Ängs- och betesmarksinventeringens signalarter

Ängs- och betesmarksinventeringens signalarter (ÄoB) har tagits fram av Jordbruksverket och är arter som signalerar att marken är välhävdad och ogödslad och har en lång kontinuitet som betad eller slåttrad gräsmark, vilket visar på att område har såväl natur- som kulturvärden. Ängs- och betesmarksinventeringen har också negativa signalarter som signalerar näringspåverkan och/eller plantering.

Typiska arter

Typiska arter är arter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv, Natura 2000. Typiska arter är mest intressanta i en naturtyp som är eller påminner om en Natura 2000 naturtyp.

Nyckelart

Vissa arter påverkar ekosystemet mer än andra, de behövs för andra arters överlevnad, dessa arter kallas för nyckelarter. Nyckelarterna har en avgörande betydelse för ekosystemets och landskapets funktion samt stabilitet.

Artlista

Tabell 1. Lista på naturvårdsarter inom inventeringsområdet.

Artnamn	Latin	Källa	Datum	Naturvårdsart
spillkråka	Dryocopus martius	Fältinventeringen	2020-04-28	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, B i bilaga till artskyddsförordningen
knärot	Goodyera repens	Artportalen	2011-07-24	Fridlyst (8§), rödlistad (VU), Skogsstyrelsens signalart, typiska art taiga mm.
revlumner	Lycopodium annotinum	Fältinventeringen	2020-04-28	Fridlyst (9§)

Tabell 2. Lista över de naturvårdsarter som förekommer strax utanför inventeringsområdet och som därför kan finnas även inom inventeringsområdet.

Artnamn	Latin	Källa	Datum	Naturvårdsart
berguv	Bubo bubo	Artportalen	2009-02-28	Fridlyst (4§), rödlistad (VU), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1 , B i bilaga till artskyddsförordningen
bivråk	Pernis apivorus	Artportalen	2019-08-17	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, B i bilaga till artskyddsförordningen
blå kärrhök	Circus cyaneus	Artportalen	2019-10-03	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, typisk art högmossar mm, B i bilaga till artskyddsförordningen
buskskvätta	Saxicola rubetra	Artportalen	2010-05-19	Fridlyst (4§), rödlistad (NT)
duvhök	Accipiter gentilis	Artportalen	2015-03-02	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), B i bilaga till artskyddsförordningen
gröngöling	Picus viridis	Artportalen	2018-03-24	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1
gulsparv	Emberiza citrinella	Artportalen	2013-05-08	Fridlyst (4§), rödlistad (VU)
havsörn	Haliaeetus albicilla	Artportalen	2019-10-27	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, åtgärdsprogram avslutat, B i bilaga till artskyddsförordningen
kungsfiskare	Alcedo atthis	Artportalen	2007-10-08	Fridlyst (4§), rödlistad (VU), fågeldirektivet bilaga 1, B i bilaga till artskyddsförordningen

kungsfågel	Regulus regulus	Artportalen	2001-04-30	Fridlyst (4§), rödlistad (VU)
kungsörn	Aquila chrysaetos	Artportalen	2018-02-18	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, åtgärdsprogram fastställt, B i bilaga till artskyddsförordningen
ljungpipare	Pluvialis apricaria	Artportalen	2008-05-04	Fridlyst (4§), fågeldirektivet bilaga 1-2, typiska art öppna mossar mm, B i bilaga till artskyddsförordningen
lärfalk	Falco subbuteo	Artportalen	2012-06-18	Fridlyst (4§),
mindre hackspett	Dendrocopos minor	Artportalen	2018-03-30	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet, typisk art taiga mm.
myrspov	Limosa lapponica	Artportalen	2013-08-17	Fridlyst (4§), rödlistad (VU), fågeldirektivet bilaga 1 & 2, typisk art blottade ler- och sandbottnar mm, B i bilaga till artskyddsförordningen
nattskärra	Caprimulgus europaeus	Artportalen	2019-06-22	Fridlyst (4§), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, typiska art taiga, B i bilaga till artskyddsförordningen
nötkråka	Nucifraga caryocatactes	Artportalen	2015-02-28	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet, typisk art taiga,

6 (8)

BILAGA 2

ortolansparv	Emberiza hortulana	Artportalen	2012-04-30	Fridlyst (4§), rödlistad (VU), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1 , B i bilaga till artskyddsförordningen, åtgärdsprogram under produktion
pilgrimsfalk	Falco peregrinus	Artportalen	2019-10-05	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, typisk art havsklippor, åtgärdsprogram avslutat, B i bilaga till artskyddsförordningen
stare	Sturnus vulgaris	Artportalen	2008-04-28	Fridlyst (4§), rödlistad (VU), fågeldirektivet bilaga 2,
storlom	Gavia arctica	Artportalen	2018-05-14	Fridlyst (4§), fågeldirektivet bilaga 1, typiska artnäringsfattiga slättsjöar mm, B i bilaga till artskyddsförordningen
sånglärka	Alauda arvensis	Artportalen	2019-04-29	Fridlyst (4§), rödlistad (NT), fågeldirektivet bilaga 2,
sångsvan	Cygnus cygnus	Artportalen	2019-04-02	Fridlyst (4§), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, typiska art myrsjöar, B i bilaga till artskyddsförordningen
sävparv	Emberiza schoeniclus	Artportalen	2017-04-01	Fridlyst (4§), rödlistad (VU)
trana	Grus grus	Artportalen	2015-03-12	Fridlyst (4§), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, B i bilaga till artskyddsförordningen

trädlärka	Lullula arborea	Artportalen	2012-06-28	Fridlyst (4§), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, B i bilaga till artskyddsförordningen
törnskata	Lanius collurio	Artportalen	2007-05-22	Fridlyst (4§), prioriterad art skogsvårdslagen, fågeldirektivet bilaga 1, typiska art enbuskmarker, B i bilaga till artskyddsförordningen
bredbrämrad bastardsvärmare	Zygaena lonicerae	Artportalen	2006-07-15	Rödlistad (NT), typisk art silikatgräsmarker mm,
mindre bastardsvärmare	Zygaena viciae	Artportalen	2006-07-15	Rödlistad (NT), typisk art silikatgräsmarker mm,
sexfläckig bastardsvärmare	Zygaena filipendulae	Artportalen	2006-07-15	Rödlistad (NT), typisk art silikatgräsmarker mm,
skalbagge utan svenskt namn	Agathidium nigrinum	Artportalen	2015-05-28	Rödlistad (NT)
korallrot	Corallorhiza trifida	Naturskyddsföreningen		Fridlyst (8§), skogsstyrelsens signalart, typisk art lövsumpskogar.
spindelört	Thesium alpinum	Naturskyddsföreningen		Rödlistad (NT), typisk art silikatgräsmarker

BILAGA 3

Metod enligt svensk standard

Nedan sammanfattas hur en naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2014) går till.

Syfte

Med begreppet biologisk mångfald menas mångfalden inom arter, mellan arter och av ekosystem. Det finns en bred uppslutning, såväl internationellt som nationellt, om att det är viktigt att bevara och utveckla den biologiska mångfalden, vilket också återspeglas i lagstiftningen.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa. Genom att standardisera hur naturvärdesinventeringar ska göras underlättas arbetet för alla parter och bedömningarna kan bli mer enhetliga och gör det möjligt att jämföra olika naturvärdesinventeringar med varandra.

Ambitionsnivå

En naturvärdesinventering kan göras med olika ambitionsnivå. Det innebär att metodik och noggrannhet ska anpassas till naturvärdesinventeringens syfte. Ambitionsnivån regleras genom att naturvärdesinventeringen kan utföras på olika nivåer, med olika detaljeringsgrad och med olika tillägg.

Nivå

Man kan göra en naturvärdesinventering på förstudie- eller fältnivå. Om man väljer förstudie innebär det att naturvärdesobjekt avgränsas utifrån kartor, flygbilder och andra tillgängliga kunskapsunderlag. Vid en naturvärdesinventering på fältnivå utförs först arbete motsvarande förstudie, sen tillkommer en fältinventering där naturvärdesobjekt avgränsas och identifieras till naturvärdesklass 1-3 eventuellt även naturvärdesklass 4, om det läggs till som tillägg.

Detaljeringsgrad

Detaljeringsgraden avgör hur små naturvärdesobjekt man har för avsikt att kunna identifiera (tabell 1).

Tabell 1. Lista över de olika detaljeringsgrader som finns att välja mellan.

Detaljeringsgrad	Storlek på naturvärdesobjekt som ska kunna identifieras i fält
Översikt	Minst en yta på 1 hektar eller ett linjeformat objekt som är minst 100 meter långt och 2 meter brett.
Medel	Minst en yta på 0,1 hektar eller ett linjeformat objekt som är minst 50 meter långt och en halv meter brett.
Detalj	Minst en yta på 10 m ² eller ett linjeformat objekt som är minst 10 meter långt och en halv meter brett.

Tillägg

En naturvärdesinventering kan kompletteras med nedanstående tillägg.

Tabell 2. Lista över de tillägg som kan göras enligt svensk standard.

Tillägg	Kommentar
Naturvärdesklass 4	Även naturvärdesobjekt med "Visst naturvärde" identifieras och avgränsas.
Generellt biotopskydd	Alla områden som omfattas av generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § Miljöbalken och Förordningen om områdesskydd kartläggs.
Värdeelement	Värdeelement är inslag i naturen som gynnar biologisk mångfald, t.ex. gamla träd, vattensamlingar eller stenmurar.
Detaljerad redovisning av artförekomst	Innebär att förekomst av naturvårdsarter redovisas på karta eller med koordinater och med en noggrannhet på minst 10-25 meter.
Fördjupad artinventering	Specifika arter eller artgrupper eftersöks särskilt inom hela eller delar av inventeringsområdet, resultatet inarbetas i klassningen av naturvärdesobjektet.
Kartering av Natura 2000-naturtyp	Eventuella Natura 2000-naturtyper identifieras, avgränsas och bedöms med stöd av Naturvårdsverkets manualer.

Kända naturvärden

Genom olika informationskällor undersöks kända naturvärden inom inventeringsområdet och i det omgivande landskapet. Resultatet redovisas oftast på en översiktskarta och i en sammanfattande text.

Fältinventering

Fältinventering ska utföras under 1 april till 30 november de södra delarna av landet, underförutsättning att vädret tillåter. Det ska framgå av rapporten när en fältinventering genomfördes och vem som är ansvarig för bedömningarna.

Fältinventeringen ska verifiera preliminära naturvärdesobjekt, identifiera eventuella nya naturvärdesobjekt, beskriva objekten, justera avgränsningarna och ta fram ett biotopvärde respektive ett artvärde för varje naturvärdesobjekt.

Biotopvärde

Biotopvärdet bedöms utifrån biotopkvalitet samt sällsynthet och hot. Standarden definierar ett flertal olika biotopkvaliteter. Som naturlighet, processer och störningsregimer, strukturer, element, kontinuitet, naturgivna förutsättningar förekomst av nyckelarter samt läge storlek och form. Biotopkvalitet ska värderas utifrån omfattning och betydelse för biologisk mångfald. Bedömning av sällsynthet och hot ska omfatta biotopens sällsynthet dels i ett regionalt perspektiv och dels i ett nationellt och internationellt perspektiv. Varje naturvärdesobjekt ska utifrån en samlad bedömning tilldelas ett biotopvärde på en fyrgradig skala, obetydligt, visst, påtagligt eller högt.

Artvärde

Artvärdet bestäms utifrån aspekterna naturvårdsarter, rödlistade arter, hotade arter samt artrikedom, och bedöms på en fyrgradig skala, obetydligt, visst, påtagligt eller högt.

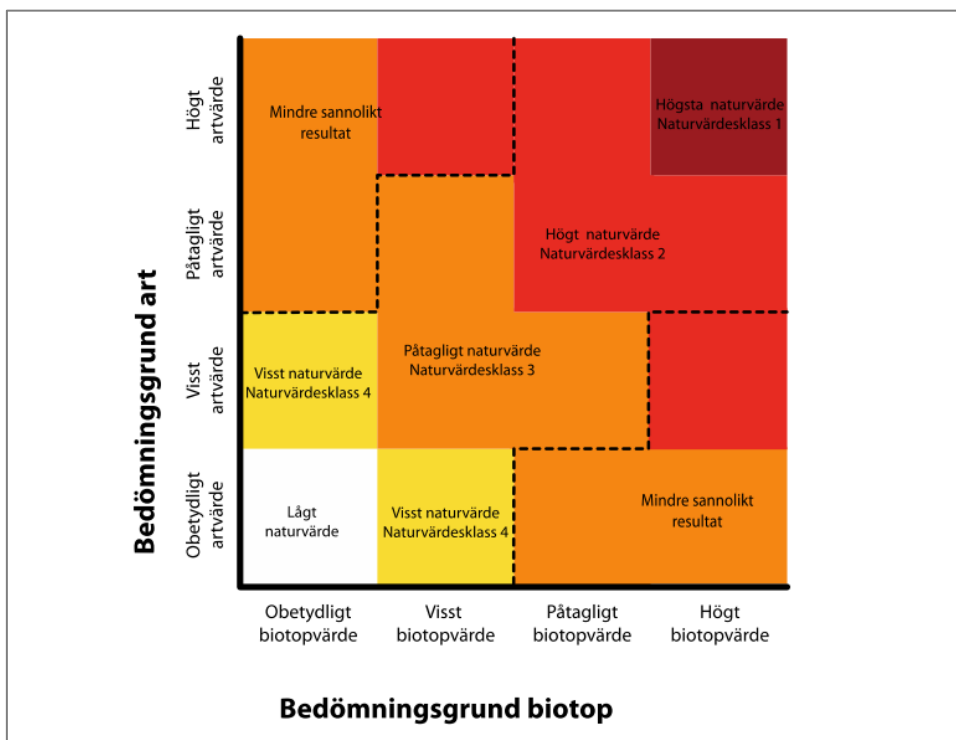
Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för arter som indikerar naturvärde eller att naturvårdsarten i sig själv är den viktiga del av den biologiska mångfalden. Naturvårdsarterna indelas i olika grupper.

- Typiska arter (T) är arter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv.
- Signalarter (S) är arter med särskilt värde eftersom deras förekomst tyder på att det finns skyddsvärda naturtyper med värdefulla strukturer i området.
- Rödlistade arter för Sverige utarbetas av ArtDatabanken. Rödlistan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistkategorier beroende på artens status, akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT). Hotade arter är arter som klassas som antingen akut hotade, starkt hotade eller sårbara.
- Skyddade arter (§) enligt artskyddsförordningen och omfattar alla arter i bilaga 1 eller 2 till Artskyddsförordningen. Alla vilda fåglar är skyddade enligt Artskyddsförordningen. I en naturvärdesinventering avses dock bara de fågelarter som markerats med B i bilaga till förordningen, rödlistade arter och sådana arter som uppvisar en negativ trend.
- Ansvarsarter (A) är arter där en särskilt stor andel av dess totala population finns i en begränsad del av det totala utbredningsområdet.

En viktig del av fältinventeringen går ut på att eftersöka naturvårdsarter och artdiversitet.

Naturvärdesklass

När art- respektive biotopvärdena för ett naturvärdesobjekt är definierade fastställs naturvärdesklassen med hjälp av matrisen i figur 1.

Figur 1. Matris över vilken naturvärdesklass ett naturvärdesobjekt ska tilldelas. Klassningen görs genom att kombinera två olika bedömningsgrunderna art och biotop.

I sitt grundutförande innehåller standarden tre naturvärdesklasser:

1. Högsta naturvärde
2. Högt naturvärde
3. Påtagligt naturvärde

Tillägg:

4. Visst naturvärde

De delar av inventeringsområdet som inte avgränsas som naturvärdesobjekt eller landskapsobjekt kallas övriga områden.

Tabell 3. Lista över naturvärdesklasser, och vad de motsvaras av i andra inventeringar.

Naturvärdesklass	Förtydligande
1 – Mycket högt naturvärde Störst positiv betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
2 – Högt naturvärde Stor betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Naturvärdesklass 2 motsvarar ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, lövskogsinventeringens klass 1 och 2, ängs- och betesmarksinventeringens klass aktivt objekt, ängs- och hagmarksinventeringens klass 1–3, ädellövskogsinventeringen klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet, våtmarksinventeringens klass 1 och 2, rikkärrsinventeringens klass 1–3, limniska nyckelbiotoper, skogsbrukets klass urvatten, värdekärnor i naturreservat samt fullgod Natura 2000-naturtyper. Detta under förutsättning att de inte uppfyller mycket högt naturvärde.
3 – Påtagligt naturvärde Påtaglig betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Naturvärdesklass 3 motsvarar ungefär ängs- och betesmarksinventeringens klass restaurerbar ängs- och betesmark, skogsstyrelsens objekt med naturvärde, lövskogsinventeringens klass 3, ädellövskogsinventeringens klass 3, våtmarksinventeringens klass 3 och 4 samt skogsbrukets klass naturvatten.
4 – Visst naturvärde Viss positiv betydelse för biologisk mångfald Denna naturvärdesklass ingår inte i grundutförandet enligt standarden utan kan väljas som tillägg.	Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Naturvärdesklass 4 motsvarar inte någon klass i de större nationella inventeringar som gjorts. Naturvärdesklass fyra motsvarar ungefär områden som omfattas av generellt biotopskydd men som inte uppfyller kriterier för högre naturvärdesklass. Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, t.ex. äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Landskapsobjekt

Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär redovisas som ett geografiskt område. Landskapsobjekten behöver inte naturvärdesbedömas till naturvärdesklass.

Redovisa resultatet

Enligt standarden ska resultatet av naturvärdesinventeringen redovisas i en rapport, naturvärdesobjekt och eventuell annan geografisk information ska även redovisas som shape-fil och observationer av naturvårdsarter och invasiva arter ska registreras i Artportalens databas för artrapportering.